

Огляд ЄІВ

про інвестиційний клімат у ЄС

Щорічний інвестиційний огляд Європейського інвестиційного банку (ЄІВ) включає дані приблизно від 13 000 компаній у всіх країнах — членах ЄС, а також вибірку зі США. Огляд надає інформацію про характеристики та результати діяльності компаній, їх минулі інвестиційні проєкти та плани на майбутнє, джерела та проблеми фінансування, з якими стикаються підприємства

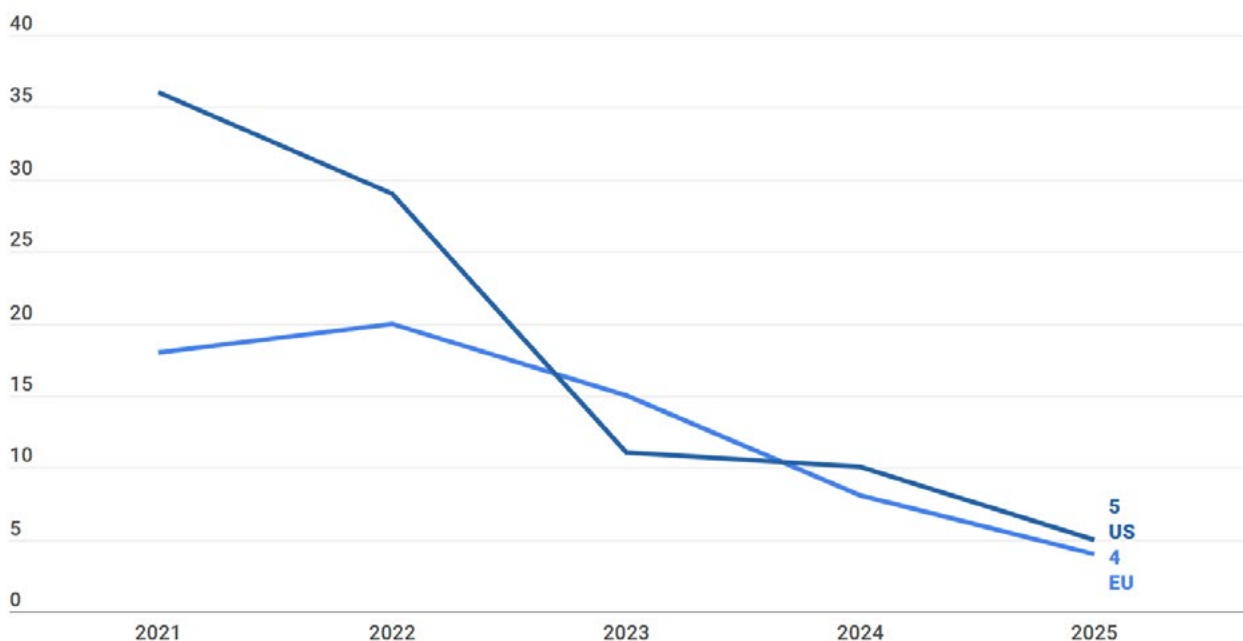
ОСНОВНІ ВИСНОВКИ

Зростання інвестицій сповільнюється.

Підприємствам складно планувати свою діяльність. Вони намагаються зрозуміти остаточні наслідки американських тарифів та потенційно глибоких геополітичних змін. Ці фактори могли б знизити інвестиції, але, згідно з оглядом інвестицій ЄІВ на 2025 рік, інвестиції поки що демонструють чудову стійкість, хоча компанії виявляють велику обережність щодо економічних перспектив, а також політичного та нормативно-правового середовища.

Згідно з дослідженням Європейського інвестиційного банку, 86 % компаній ЄС, як і раніше, планують інвестувати, порівняно з 87 % у дослідженні 2024 року, хоча їх інтерес дещо послабшав. Трохи більша частка компаній ЄС, як і раніше, очікує збільшення, а не зменшення інвестицій у 2025 році, і темпи зростання інвестицій знижуються. У Сполучених Штатах спостерігається загалом аналогічна ситуація.

Чистий баланс фірм, які очікують збільшення інвестицій (у %)

Примітка: Чистий баланс є різницею між часткою компаній, що очікують збільшення інвестицій, і часткою компаній, які очікують їх скорочення.

Інвестиційна активність з обох боків Атлантики відрізняється. У той час, як компанії ЄС частіше інвестують у заміну своїх виробничих активів, американські компанії прагнуть розширити виробничі потужності. У Європейському Союзі компанії направляли значну частину своїх інвестицій (35 %) у нематеріальні активи, такі як дослідження та розробки, навчання та програмне забезпечення, інвестуючи менше, ніж американські компанії, в землю, будівлі та інфраструктуру (17 % проти 22 %).

Протягом наступних трьох років компанії ЄС будуть і надалі віддавати пріоритет інвестиціям, спрямованим на заміну, а не розширення виробничих потужностей, тоді як американські компанії розвиватимуть нові виробничі потужності.

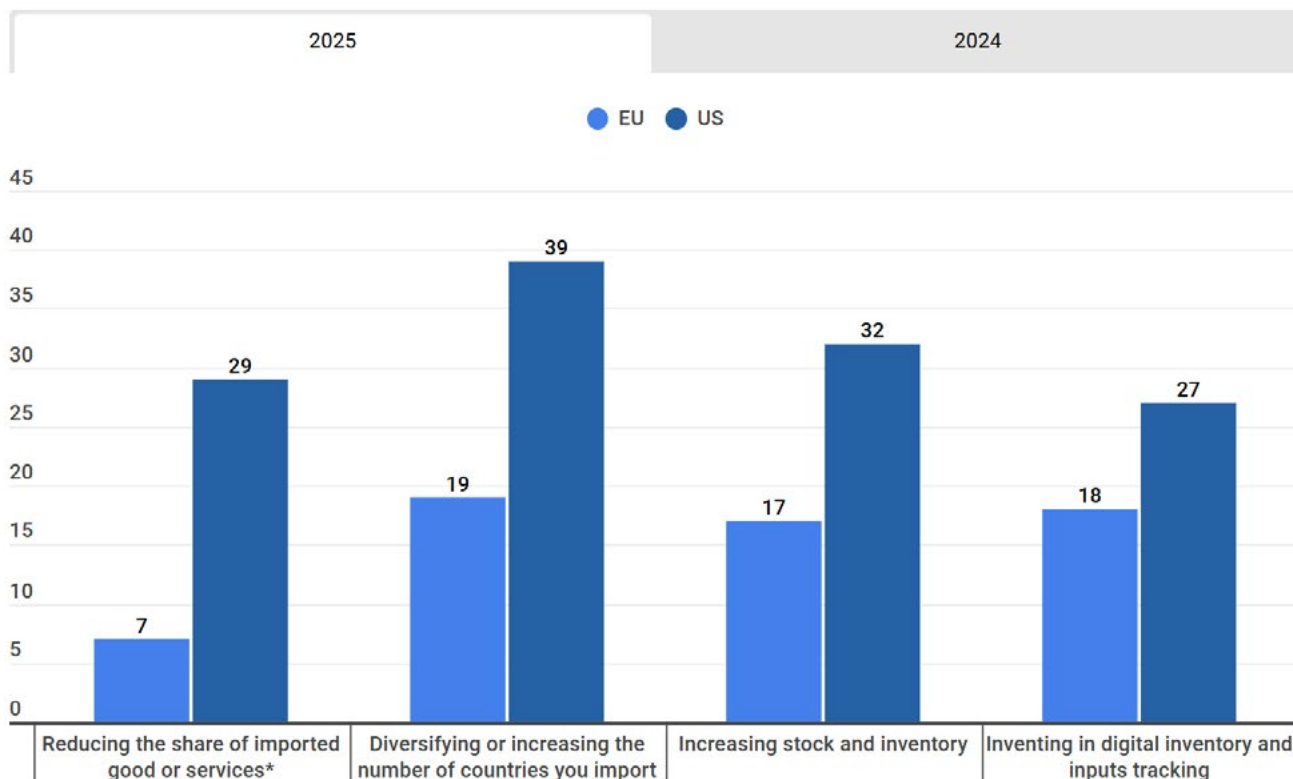
ПЕРЕВОРОТ У ГЛОБАЛЬНИХ ЛАНЦЮЖКАХ ПОСТАВОК

Підприємства ЄС тісно інтегровані у світову торгівлю. Це особливо притаманно великим фірмам і підприємствам виробничого сектора. Вони стурбовані поточними геополітичними ризиками та торговельною напруженістю, хоча побоювання щодо збоїв у ланцюжках поставок дещо послабшали. Компанії інвестують у підвищення ефективності та стійкості своїх ланцюжків поставок, але не проводять радикальну перебудову свого підходу.

Лише 7% компаній-імпортерів у Європейському Союзі скоротили імпорт товарів та послуг, тоді як 19% диверсифікують чи збільшують кількість країн, із яких вони імпортують продукцію.

Тарифи сильніше вразили американські фірми. Вони більше стурбовані змінами митних правил і тарифів, ніж фірми з ЄС (77% проти 48%). Американські фірми відреагували на новий політичний тиск і тарифи, збільшивши запаси ще до підвищення цін, а також замінивши іноземних постачальників вітчизняними та диверсифікувавши країни-імпортери. Коротше кажучи, американські фірми переосмислюють торгівлю та глобалізацію.

Переосмислення стратегій закупівлі

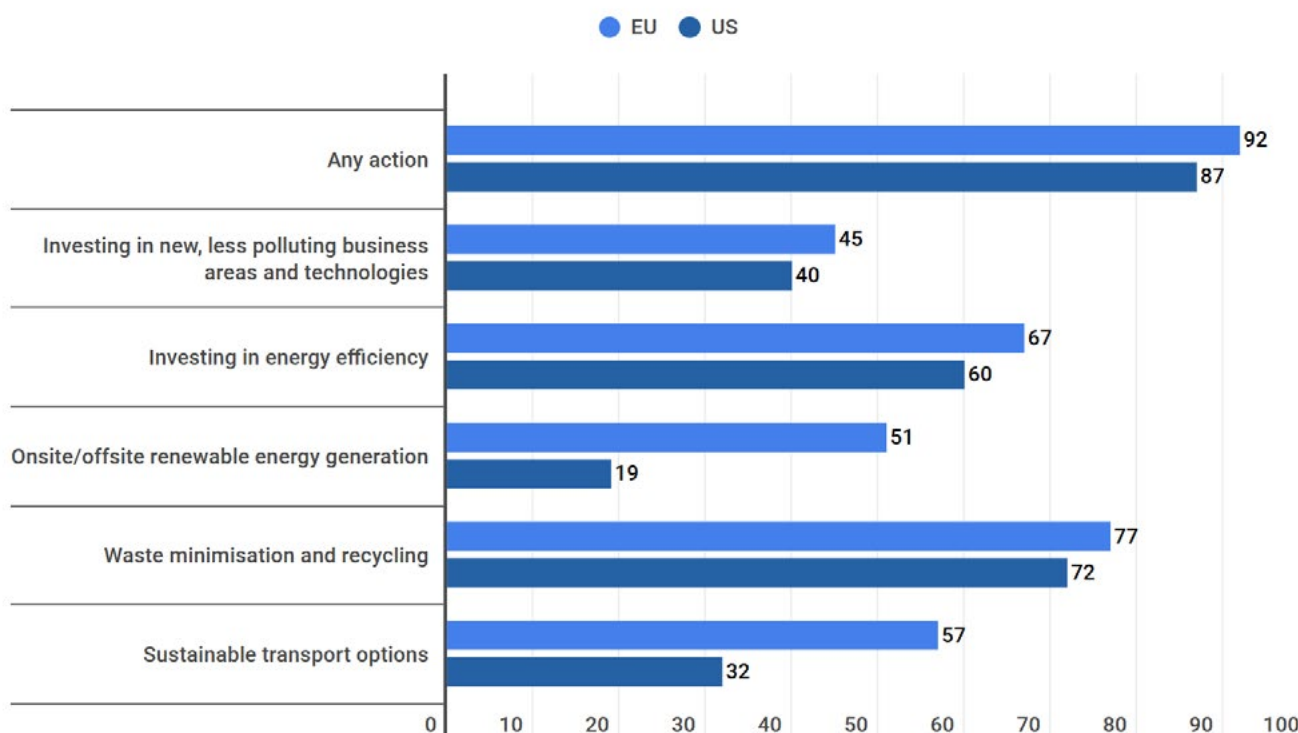
ЗЕЛЕНИЙ ПЕРЕХІД: компанії ЄС продовжують рухатися у правильному напрямку

Компанії ЄС, мабуть, краще обізнані про наслідки декарбонізації та переходу до екологічно чистої енергетики, ніж їхні американські колеги. При розгляді ризиків перехідного періоду компанії у Східній Європі та деяких країнах Центральної Європи особливо добре розуміють пов'язані з цим ризики, тоді як компанії в Північній Європі більше орієнтовані на можливості, що відкриваються.

- 36% компаній ЄС розглядають перехід до суворіших кліматичних стандартів та норм як ризик протягом наступних п'яти років, порівняно з 27% компаній США.
- 27% компаній ЄС розглядають цей перехід як можливість порівняно з 23% компаній США.
- Великі фірми частіше, ніж малі та середні, розглядають цей перехід одночасно як ризик і як можливість.

Компанії ЄС виявляють більшу активність у скороченні викидів парникових газів. Найбільша їхня частка (92%), зробила кроки зі скорочення цих викидів. Європейські компанії також частіше інвестують у стійкий транспорт і відновлювані джерела енергії, а також інші природоохоронні заходи, такі як скорочення відходів та переробка.

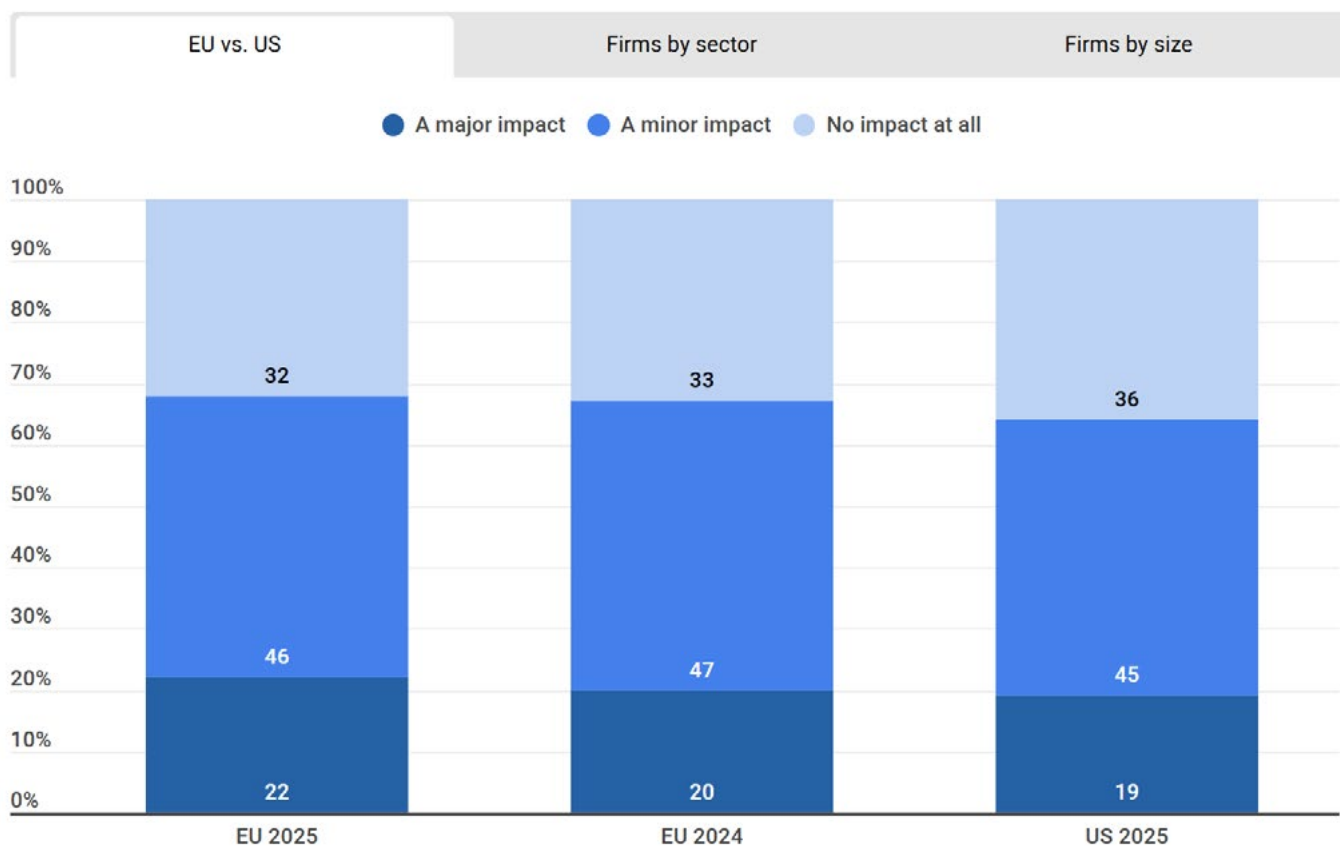
Інвестиції (% фірм) у клімат і навколишнє середовище

Загалом підприємства стали краще усвідомлювати фізичні ризики, пов'язані зі зміною клімату, і поступово починають вживати заходів щодо адаптації до кліматичних змін. По обидва боки Атлантики частка компаній, що стикаються з витратами від екстремальних кліматичних явищ, висока: 68% у Європі та 64% у Сполучених Штатах Америки.

Частка компаній, що вживають заходів щодо боротьби з фізичними ризиками, неухильно зростає і залишається відносно схожою (55% у США проти 53% у Європейському Союзі), проте американські компанії частіше запроваджують стратегії адаптації або інвестують у них. Інвестиції в адаптацію до зміни клімату загалом зростають.

Відчуття фізичних ризиків, пов'язаних зі зміною клімату (% компаній)

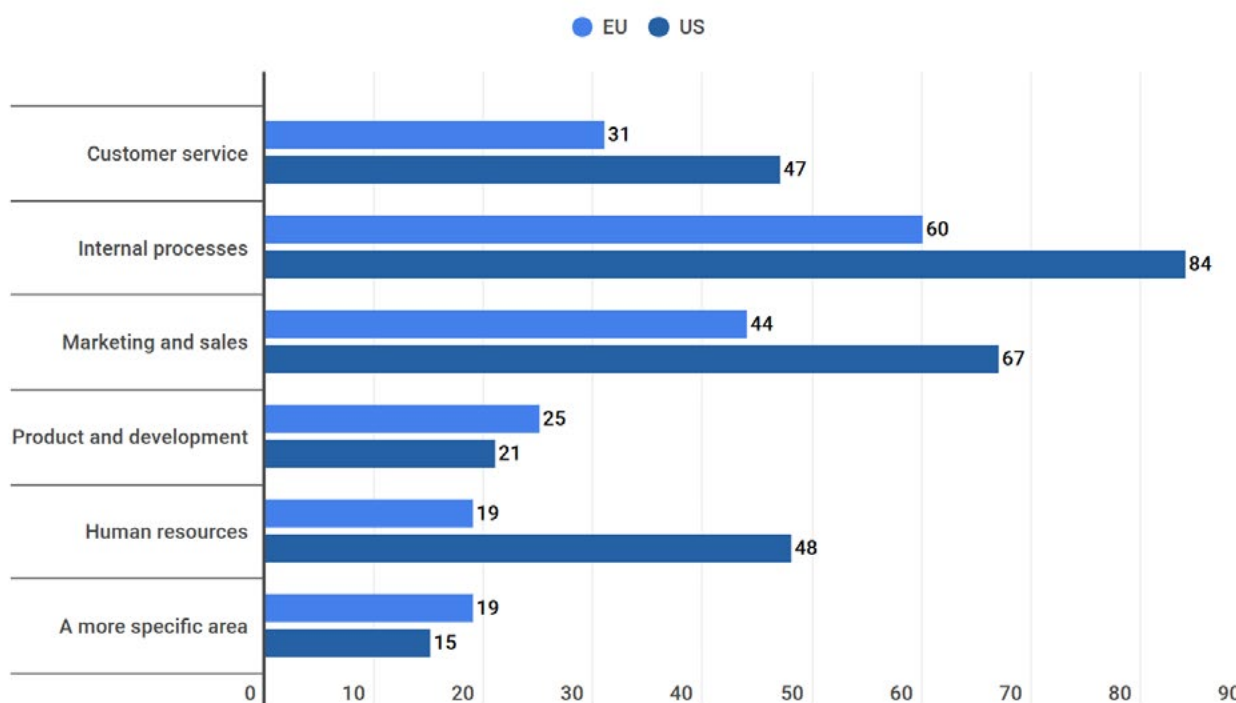
РОЗРИВ У ВПРОВАДЖЕННІ ЦИФРОВИХ ТЕХНОЛОГІЙ МІЖ США ТА ЄС СКОРОЧУЄТЬСЯ

Європейські компанії прискорили впровадження передових цифрових технологій настільки, що темпи їх упровадження тепер відповідають показникам американських компаній (77% проти 78% американських компаній). Ця тенденція особливо виражена у великих компаніях та у виробничому секторі. Вони також швидко запроваджують технології штучного інтелекту.

Нове питання в опитуванні EIBIS 2025 показує, що рівень впровадження генеративних технологій штучного інтелекту приблизно однаковий з обох боків Атлантики: 37% у Європейському Союзі проти 36% у Сполучених Штатах Америки.

Однак американські компанії, які використовують великі дані або технології штучного інтелекту, зазвичай застосовують їх у більшій кількості областей бізнесу, ніж їхні європейські колеги. Таким чином, європейські компанії ще мають повною мірою використовувати переваги, які пропонує ШІ.

Галузі, в яких використовуються інструменти штучного інтелекту (% фірм)

ІНШІ КЛЮЧОВІ ВИСНОВКИ

- Дослідження 2025 року наголошує на важливості спрощення регулювання, процедур і доступу до ринків Європейського Союзу. Час, що витрачається на виконання нормативних вимог, має важливе значення для компаній ЄС: за оцінками, він становить 1,1% від обороту, а у малих і середніх підприємств — до 1,8%.

- Зміцнення Єдиного ринку залишається життєво важливим для підвищення конкурентоспроможності Європейського Союзу та стимулювання швидшого зростання. 62% компаній заявляють, що ринок ЄС фрагментований для їхнього основного продукту, що відповідає показнику 2024 року. [↗](#)